

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИКЛАДАЧІВ УНІВЕРСИТЕТУ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ СОЦІОГУМАНІТАРНОГО ПРОФІЛЮ (НА ПРИКЛАДІ СТАЖУВАННЯ В ІНСТИТУТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ)

<https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5103>

КОПИЛОВА

Світлана Вікторівна

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри соціальної
роботи, доцент кафедри
філософії, соціології та
соціальної роботи
Херсонського державного
університету,
м. Івано-Франківськ, Україна

Анотація. У статті висвітлено роль стажування науково-педагогічних працівників у підвищенні якості професійної підготовки магістрів соціогуманітарного профілю. Соціальна робота розглядається насамперед як чинник соціального розвитку громади, а не тільки як спосіб надання соціальних послуг. Така особливість знайшла відображення в освітній програмі підготовки магістрів соціальної роботи в Херсонському державному університеті. Розвиток викладацької майстерності, оновлення змістової та джерельної баз навчально-методичних матеріалів освітніх компонент розглядаються як чинники підвищення якості вищої освіти. Виділено три основні аспекти стажування як рушійної сили професійного розвитку викладачів: науковий, науково-педагогічний, прогностичний. Розкрито можливості оновлення змісту й методичного забезпечення освітніх компонент освітньої програми «Соціальна робота» другого (магістерського) освітнього рівня спеціальності «231 Соціальна робота». Продемонстровано прикладне значення сучасних досліджень, що їх здійснюють науковці Інституту вищої освіти НАПН України. Окреслено перспективи розвитку співпраці закладів вищої освіти і наукових установ.

Ключові слова: підвищення якості вищої освіти; стажування; професійний розвиток викладачів; зміст професійної підготовки магістрів; магістр; соціальна робота.

Початок війни в Україні негативно позначився на всіх процесах життєдіяльності людей і функціонуванні соціальних інститутів. Водночас це стало викликом для всіх громадян України й зумовило мобілізацію та пошук нових моделей реалізації своєї громадянської позиції. У зверненні до американських студентів Президент України В. Зеленський під час онлайн-спілкування чітко й недвозначно визначив орієнтири для всієї академічної спільноти: «Кожен і кожна з вас саме зараз, саме в тому віці й у тому становищі, у якому ви є, обирає для себе саме ось це — як ви реагуєте на виклики. Ми можемо, хочемо й будемо суб'єктами в житті» (АрміяInform, 2022). Не спостерігати за подіями, а ставати на захист цінностей, брати відповідальність, реалізовувати власну суб'єктну позицію. У цій ситуації університети мають не просто продовжити підготовку фахівців і проведення наукових досліджень, а максимально пов'язати ці процеси з перспективами розвитку українського суспільства після перемоги над ворогом.

На сучасному етапі цивілізаційного розвитку актуалізується значення соціально-гуманітарних наук, а також наявності висококваліфікованих фахівців, здатних до виконання складних завдань, яких не було в досвіді попередніх поколінь. Саме тому в більшості закладів вищої освіти України розпочалася підготовка магістрів, зокрема соціально-гуманітарного профілю. **Херсонський державний університет** одним із перших в Україні розпочав професійну підготовку магістрів соціальної роботи. Це дало змогу не тільки забезпечувати Херсонщину кваліфікованими фахівцями, здатними ефективно реалізувати завдання соціальної політики, але й напрацювати досвід розроблення й реалізації освітніх програм відповідного профілю. Але суспільство стрімко змінюється, що спонукає науково-педагогічний колектив до постійного вдосконалення освітніх програм, покращення їх якості. Одним із механізмів цього процесу є підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

Мета статті: продемонструвати роль стажування науково-педагогічних працівників у підвищенні якості професійної підготовки магістрів соціогуманітарного профілю.

В епоху бурхливого розвитку науки сподівання людства на підвищення добробуту пов'язували з ідеєю застосування її результатів для розвитку економіки. Науку розглядали як чинник науково-технічного прогресу. Війна в Україні, а також і екологічна криза, є ознаками того, що науково-технічний прогрес поза зв'язком із соціально-гуманітарною сферою може виявитись настільки ж небезпечним, наскільки корисним. Обслуговуючі потреби виробництва, у ХХ столітті потужний розвиток отримали природничі й технічні науки, водночас соціальні науки, а гуманітарні й поготів, перебували на периферії суспільного інтересу. Одною з таких галузей знань є соціальна робота, а також відповідна професія.

Традиційно соціальну роботу розглядали в контексті системи соціального забезпечення, а саме: надання соціальних послуг. Тривалий час поза увагою залишалася функція соціальної роботи, пов'язана із соціальним розвитком, який є основою цілей сталого розвитку людства у ХХІ столітті. Саме цю особливість враховано в розробці освітньої програми «Соціальна робота» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «231 Соціальна робота». Із цих позицій соціальні працівники, як і всі інституції громадянського суспільства, розглядаються як агенти змін

та соціальних перетворень. Через це посилюється значення соціально-гуманітарного змісту їх професійної підготовки. Саме завдяки соціально-гуманітарному знанню та формуванню громадянської позиції з'являється можливість підготувати висококваліфікованих фахівців, здатних адекватно реагувати на виклики сьогодення, а також вирішувати проблеми, які виникатимуть у майбутньому. Мова йде про проблеми, які стануть актуальними завтра — про найбільш гострі, вирішальні, які мають стратегічне значення для різних сфер суспільства.

Як зазначає П.Ф. Друкер, «той, хто сьогодні працює над проблемами завтрашнього дня і таким чином готує себе та свою організацію до нових завдань, у недалекому майбутньому займе лідерські позиції. Той же, хто відкладає їх розв'язання на потім, залишиться позаду і, можливо, ніколи не зможе наздогнати упущене. Ми живемо в епоху глибоких змін, які за своєю масштабістю та можливим наслідком переважають і ті, що відбулися у результаті Другої індустріальної революції в середині ХІХ століття, і ті, що були викликані Другою депресією і Другою світовою війною. Стрімкі зміни всього сучасного життя означають, що необхідною є кардинальна зміна політичних і економічних стратегій, вироблених протягом останнього століття... Пройде зовсім небагато часу, і ці проблеми повною силою проявляться у внутрішній політиці як усіх розвинених країн, так і тих, що розвиваються. І кожній організації доведеться розв'язувати їх самостійно, причому це має зробити менеджмент цих організацій — і кожен окремий працівник розумової праці (а особливо кожен окремий керівник) цієї організації» (Друкер, 2014). Головну роль у такому процесі відіграватимуть працівники розумової праці, вчені й керівники. З огляду на глобальні загрози існуванню людства, людський інтелект набуває важливого значення насамперед у соціальній, культурній і політичній сферах, а не тільки в економічній. Тому проблема підвищення якості вищої освіти найперше стосується професійної підготовки магістрів соціогуманітарного профілю.

Для виконання цього надскладного завдання великого значення набуває внутрішня система забезпечення якості вищої освіти, складниками якої є рівень професійного розвитку викладацького складу, навчальні ресурси й підтримка студентів, інформаційний менеджмент. Утім, натеper науковці зазначають дефіцит розвитку академічного персоналу, що зумовлено дією універси-

тєських демотиваційних факторів. Як механізм усунення обмежень розглядається рейтингування (Луговий, Таланова, 2018). На нашу думку, це, імовірно, стимул, а дійсним чинником розвитку науково-педагогічних працівників є механізми стажування й наукового діалогу (участі в конференціях).

Перспективною у цій ситуації є організація стажування науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти в [Інституті вищої освіти НАПН України](#). Місією Інституту є сприяння стійкому та інноваційному розвитку університетів України задля зростання їх впливу на суспільний прогрес та утвердження модерної Української держави у європейському та світовому співтовариствах (офіційний сайт).

Звернення до досвіду вчених Інституту вищої освіти НАПН України, які стоять на передових позиціях творення української науки, має переваги для різних учасників освітнього процесу. Науковці Інституту дістають змогу апробувати теоретичні здобутки на практиці, в академічному середовищі (через пряму взаємодію із викладачами, а в перспективі — і магістрами). Науково-педагогічні працівники не тільки отримують стимул для оновлення навчально-методичного забезпечення дисциплін, але й спосіб реалізувати свої наукові інтереси, знайти однодумців, активізувати наукову комунікацію. Здобувачі вищої освіти мають змогу доповнити традиційні підручники більш сучасними джерелами достовірної інформації, а найголовніше — оволодіти методологією організації наукових досліджень. Результатом професійного розвитку викладачів для закладу вищої освіти є накопичення людського капіталу, який у перспективі стане джерелом його розвитку.

Продемонструємо на конкретному прикладі результати стажування викладачів [кафедри філософії, соціології та соціальної роботи](#) Херсонського державного університету (м. Івано-Франківськ) в Інституті вищої освіти НАПН України (листопад 2022 р.). Доцільно виділити три основні аспекти:

- 1) науковий;
- 2) науково-педагогічний;
- 3) прогностичний.

Як наголошують науковці, освітній процес у закладах вищої освіти має ґрунтуватися на наукових дослідженнях викладачів. Під час проходження стажування викладачі взяли участь у конференціях, які організував Інститут вищої освіти НАПН України. Це [XI Міжнародна науково-практична конференція «Європейська інтеграція](#)

[вищої освіти України в контексті Болонського процесу. Відновлення: виклики, підходи та інструменти](#)» (8 листопада 2022 р.) і [I Міжнародна науково-практична конференція «Особистість, університет, суспільство: виклики взаємодії та розвитку»](#) (30 листопада 2022 р.). Тематика другої конференції передбачала такі напрями:

- нова якість суспільства — нова якість університетів;
- від стратегії виживання — до стратегії прориву;
- роль університету у розвитку громади та регіону (творення сенсів, розбудова екосистем, згуртування та довіра).

Для досягнення максимального ефекту важливо своєчасно спланувати час проведення стажування, узгодивши його з часом проведення наукових заходів.

За результатами стажування створено можливості підвищення якості реалізації освітньої програми [«Соціальна робота» другого \(магістерського\) освітнього рівня спеціальності «231 Соціальна робота»](#). Першим кроком стала робота над оновленням навчально-методичних комплексів дисциплін, що є одним із ресурсів здобувачів вищої освіти.

У процесі доопрацювання навчально-методичного забезпечення дисципліни «Проблеми сталого розвитку суспільства» імplementовано у зміст лекцій і завдання семінарських занять результати наукових досліджень «Стратегії вищої освіти в умовах інтернаціоналізації для стійкого розвитку суспільства» (Зінченко та ін., 2020); «Політика та механізми реалізації соціальної відповідальності університетів України в умовах війни та під час повоєнного відновлення країни» (Власова та ін., 2021).

Науковий інтерес становлять теоретичні засновки та концептуальне підґрунтя досліджень глобальних інституційних трансформацій для

стійкого розвитку суспільства. Не менш значущим є методологічне підґрунтя — соціально-філософська система інтегративної глобальної парадигми громадянської інституалізації на основі узагальнення досягнень світ-системного аналізу, макро-соціального підходу, концепції залежності (залежного розвитку) і постімперіалізму, теорій субсидіарності, комунітаризму, концепцій суспільної деліберативності і лібертаризму в контексті формування глобально-стадіального розуміння суспільного розвитку. Розуміння проблеми сталого розвитку суспільства може бути забезпечено на основі глобально-стадіального розуміння світового глобального розвитку, представленого авторами дослідження. Такий розвиток виступає як процес «відтворення внутрішньої необхідності розвитку не кожного суспільно-економічного соціоісторичного утворення, узятим окремо, але тільки як сукупності усіх тих, що існували у минулому і що існують зараз соціоекономічних історичних систем разом узятих, тобто людського суспільства в цілому, що з необхідністю припускає дослідження взаємодії між окремими конкретними суспільствами як соціоекономічними історичними утвореннями і їх різного роду системами та інститутами. Соціоісторичні системи завжди так чи інакше впливають одна на одну і нерідко дія однієї соціоекономічної історичної системи на іншу призводила до істотних змін в структурі інститутів останньої (у тому числі й у сферах освіти та науки). Тому необхідно дослідити трансформаційні моделі глобалізованого світового розвитку» (Зінченко та ін., 2020, с. 9-11).

Проблеми сталого розвитку суспільства розглядаються в контексті цілей розвитку тисячоліття. У цьому плані доцільним також є звернення до поняття «суспільство знань», яке отримало глибоке науково-теоретичне осмислення у другому дослідженні. Воно побудоване з урахуванням Комюніке ЮНЕСКО 2009 р. «Нова динаміка вищої освіти і науки для соціальної зміни і розвитку» (розділ «Соціальна відповідальність вищої освіти») та Всесвітньої доповіді ЮНЕСКО 2005 р. «До суспільств знань» (Верховна Рада України, 2009; Towards knowledge societies, 2005). Особливості знанневого суспільства пов'язують із визначенням «здатності виявляти, продукувати, обробляти (аналізувати), перетворювати (трансформувати), поширювати та використовувати інформацію для нарощування знань та їх застосування заради людського розвитку» (Towards knowledge societies, 2005). Одним із механізмів вирішення

глобальних проблем є *інновації*. Це поняття вітчизняні науковці осмислюють із позицій соціальної відповідальності вищої освіти. Важливо звернути увагу студентів на відхід від традиційного розуміння інновацій як технологічних винаходів, науково-технічних рішень. Більш сучасним є підхід, у якому інновації розглядають як спосіб розв'язання проблем в усіх сферах життя: соціальній, гуманітарній, культурній, технічній, економічній, політичній тощо (Власова та ін., 2021, с. 71-72).

Удосконалення навчально-методичного комплексу дисципліни «Сучасні практики оцінки і оцінювання в соціальній сфері» базувалося на результатах наукового дослідження «Політика та механізми забезпечення ефективності освітньої діяльності в університетах України в контексті євроінтеграції та в умовах воєнного стану і післявоєнного відновлення країни» (Базелюк та ін., 2021).

Одна з тем дисципліни пов'язана з практикою оцінювання в системі освіти. Під час її вивчення доцільним є використання матеріалу дослідження О. Слюсаренко «Вимірювання якості освітньої діяльності університетів у контексті забезпечення її ефективності», О. Паламарчук «Оцінювання якості викладання й навчання як складових освітньої діяльності у вищій освіті» (Базелюк та ін., 2021, с. 117). Здобувачі вищої освіти дістануть змогу познайомитись із концепціями «трикутника знань» (вища освіта — дослідження — інновації), «суспільства знань» та «глобального стійкого розвитку», які не тільки становлять підґрунтя теорії ефективності освітньої діяльності у вищій освіті, а й дають підстави обґрунтувати моделі політики та механізмів забезпечення ефективності освітньої діяльності у вищій освіті в контексті європейської інтеграції (Базелюк та ін., 2021, с. 18).

Зміст навчальної дисципліни «Соціальне партнерство» значною мірою дотичний до результатів дослідження «Політика та механізми реалізації соціальної відповідальності університетів України в умовах війни та під час повоєнного відновлення країни» (Власова та ін., 2021), «Механізми реаліза-

ції ефективного врядування в університетах України в умовах євроінтеграції (Драч та ін., 2020), «Підвищення дослідницької спроможності університетів України в умовах війни та повоєнного відновлення у контексті імплементації концепції «Відкрита наука» (Луговий та ін., 2021).

У першому дослідженні предметом осмислення на навчальних заняттях можуть стати теоретичні основи реалізації соціальної відповідальності інститутів громадянського суспільства (на прикладі університетів). Соціальне партнерство розглядатиметься в контексті взаємодії університетів і суспільства (громадських організацій) у вимірах сталого розвитку і контексті соціальної відповідальності. Предметом обговорення можуть стати поширені тлумачення, концепції, погляди на соціальну відповідальність інститутів громадянського суспільства (Власова та ін., 2021, с. 11).

У другому дослідженні всебічно проаналізовано механізм ефективного самоврядування як спосіб розвитку особистісного потенціалу суб'єктів діяльності. Під час вивчення дисципліни «Соціальне партнерство» важливо звернути увагу здобувачів освіти на те, що співпраця суб'єктів діяльності не тільки забезпечує створення демократичного середовища в суспільстві, а й сприяє розвитку особистісного потенціалу учасників взаємодії. Із цих позицій доцільно предметом дискусії зробити поняття «розподіленого лідерства» як одного із ключових механізмів створення демократичного середовища. Як зазначають науковці, в основі моделі розподіленого лідерства (shared leadership) — залучення та розподіл відповідальності за інституційне лідерство членів всієї академічної спільноти, а не тільки управлінського персоналу. Тобто лідерство розглядається як «процес (набір функцій і дій), що реалізується групою» на відміну від розуміння лідерства як «набору індивідуальних якостей чи характеристик особистості».

Звідси випливає висновок, що лідерство — це «робота колективу» з розвитку навичок вибудовування ефективних взаємовідносин. Іншими словами, в основі розподіленого лідерства — групова якість (колективна компетентність), що виступає альтернативою «героїчного індивідуального лідерства» (Драч та ін., 2020, с. 7-72).

Проблему реалізації соціального партнерства також може бути розглянуто в контексті концепції відкритого суспільства. У цьому випадку доцільним є звернення до третього дослідження — «Підвищення дослідницької спроможності університетів України в умовах війни та повоєнного відновлення у контексті імплементації концепції «Відкрита наука». Відкритість науки розглядається як складник відкритого суспільства. Такий підхід передбачає необхідність створення середовища для взаємодії громадянського суспільства та інституцій, які здійснюють дослідницьку діяльність. Однією з ключових ідей, які реалізує концепція «Відкрита наука», полягає у відповідальності науки перед суспільством: наука із суспільством і для суспільства має відігравати важливу роль у розв'язанні суспільно значущих проблем. Така позиція відповідає глобальному тренду політики і практики дослідницької діяльності, — руху до відкритої науки (Open Science) як важливого механізму досягнення цілей стійкого розвитку, визначених у програмі ООН «Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development» (2015) (Луговий та ін., 2021, с. 10-16). Просування ідей і цінностей відкритої науки й відкритого суспільства також може бути розглянуто під час вивчення дисципліни «Проблеми сталого розвитку суспільства».

Одним із вагомих чинників вирішення глобальних проблем людства є особистісний. Через це посилюється увага до проблем розвитку особистісного потенціалу людини, а також її професійного розвитку. Різні аспекти цієї проблеми представлено у дослідженні «Теоретичні основи і механізми розвитку науково-педагогічного потенціалу університетів України у контексті розширення інституційної автономії та в умовах воєнного стану» (Жабенко та ін., 2020). Це дослідження має безпосередній зв'язок з викладанням дисципліни «Психолого-педагогічні технології в закладах вищої освіти».

Нарощування й розвиток власного науково-педагогічного потенціалу розглядається як фактор забезпечення конкурентоспроможності на європейському ринку освітніх послуг, а також як

чинник інноваційного розвитку держави. Предметом аналізу стали інституційні системи професійного розвитку науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти. З урахуванням результатів дослідження, предметом осмислення на навчальних заняттях можуть стати: теорія розвитку людського капіталу; закономірності, тенденції і принципи розвитку особистісного потенціалу викладачів університету; інноваційні педагогічні технології (супервізія, теленаставництво, ситуативне навчання та ін.) розвитку науково-педагогічних працівників. Цікавим для студентів може бути обговорення нових професійних ролей викладача університету, таких як тьютор, коуч, модератор, фасилітатор, новатор, координатор, мережевик та ін. (Жабенко та ін., 2020).

Завдяки реалізованій моделі взаємодії закладу вищої освіти й наукової установи обговорено й намічено перспективи подальшої співпраці: проведення спільних наукових досліджень в аспекті модернізації професійної підготовки магістрів соціогуманітарного профілю, проведенні нових форматів науково-практичних конференцій, запрошення вчених Інституту вищої освіти НАПН України для презентації наукових проєктів студентам-магістрам, організації онлайн зустрічей з науково-педагогічними працівниками тощо.

Висновки. Професійний розвиток науково-педагогічних працівників в умовах глобалізації варто розглядати як перший крок до набуття якості агентів змін. Одним із механізмів такого розвитку є стажування. Вдосконалення викладацької майстерності, оновлення змістовної та джерельної баз навчально-методичних матеріалів навчальних дисциплін, які викладає стажист у ЗВО, обговорення результатів сучасних досліджень наукових установ зі здобувачами вищої освіти, — усе це є чинниками підвищення якості вищої освіти. Оволодіваючи сучасним науковим світоглядом і підвищуючи свою дослідницьку, педагогічну й фахову компетентність, викладачі набувають здатності стати рушіями інституційних та галузевих перетворень. Перехід від індивідуального розвитку до розвитку організацій, а у подальшому — до націо-

нального розвитку, є механізмом посилення конкурентоздатності України в глобалізованому світі. Саме цей процес і має стати предметом подальшого наукового дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- АрміяInform. (2022, 16 травня). *Звернення Президента України Володимира Зеленського до американських студентів під час онлайн-спілкування з університетською спільнотою США*. <https://bit.ly/3lvZoFN>
- Базелюк, О., Вітренко, Ю., Воробйова, О., Ворона, В., Дебич, М., Паламарчук, О., Слюсаренко, О., & Таланова, Ж. (2021). *Теоретичні основи політики та механізмів забезпечення ефективності освітньої діяльності в університетах у контексті євроінтеграції*: препринт (аналітичні матеріали) (Ж.Таланова, ред.). Інститут вищої освіти НАПН України. <https://doi.org/10.31874/978-617-7644-54-4-2021>
- Верховна Рада України. (2009, 8 липня). *Всесвітня конференція з вищої освіти — 2009: «Нова динаміка вищої освіти і науки для соціальної зміни і розвитку»*: комюніке. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/952_011
- Власова, І., Калашнікова, С., Оржель, О., Рябченко, В., Трима, К., & Червона, Л. (2021). *Теоретичні основи реалізації соціальної відповідальності університетів*: препринт (аналітичні матеріали) (С.Калашнікова, О.Оржель, ред.). Інститут вищої освіти НАПН України. <https://doi.org/10.31874/978-617-7644-52-0-2021>
- Драч, І., Калашнікова, С., Паламарчук, О., Рябченко, В., & Червона, Л. (2020). *Механізми реалізації ефективного врядування в університетах України в умовах євроінтеграції*: колективна монографія (С.Калашнікова, ред.). Інститут вищої освіти НАПН України. <https://doi.org/10.31874/978-617-7486-37-3-2020>
- Друкер, П.Ф. (2004). *Задачи менеджмента в XXI веке*. Пер. с англ. Издательский дом «Вильямс».
- Жабенко, О., Муромець, В., Регейло, І., Скиба, Ю., Чорнойван, Г., & Ярошенко, О. (2020). *Теоретичні основи розвитку науково-педагогічного потенціалу університетів України у контексті розширення інституційної автономії*: препринт (аналітичні матеріали) (І частина) (Ю.Скиба, ред.). Інститут вищої освіти НАПН України. <https://doi.org/10.31874/978-617-7486-40-3-2020>
- Зінченко, В., Базелюк, Н., Бойченко, М., Горбунова, Л., Курбатов, С., Мелков, Ю., & Шипко, О. (2020). *Стратегії вищої освіти в умовах інтернаціоналізації для стійкого розвитку суспільства*: монографія (В.Зінченко, ред.). Інститут вищої освіти НАПН України. <https://doi.org/10.31874/978-617-7486-36-6-2020>
- Інститут вищої освіти НАПН України. (2018, 6 серпня). *Профіль організації*. <https://ihed.org.ua/about>
- Луговий, В., & Таланова, Ж. (2018). *Сучасне розуміння якості вищої освіти: національна система забезпечення якості відповідно до принципів європейського простору вищої освіти*: презентація. <https://bit.ly/3YXT493>

Луговий, В., Драч, І., Петроє, О., Зінченко, В., Мєлков, Ю., Жилєєв, І., Рєгєйло, І., Базєлюк, Н., & Камішин, В. (2021). *Теоретичні основи підвищення дослідницької спроможності університетів України в контексті імплементації концепції «Відкрита наука»*: препринт (аналітичні матеріали) (В. Луговий, О. Петроє, ред.). Інститут вищої освіти НАПН України. <https://doi.org/10.31874/978-617-7644-53-7-2021>

Towards knowledge societies: UNESCO world report. (2005). UNESCO Publishing. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000141843>

PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF UNIVERSITY TEACHERS AS A FACTOR IN IMPROVING THE QUALITY OF THE TRAINING OF MASTERS OF SOCIO-HUMANITARIAN PROFILE (EXAMPLE OF INTERNSHIP IN THE INSTITUTE OF HIGHER EDUCATION OF THE NATIONAL ACADEMY OF EDUCATIONAL SCIENCES OF UKRAINE)

Svitlana Kopylova

PhD in Pedagogy, Associate Professor of the Department of Social Work, Associate Professor of the Department of Philosophy, Sociology and Social Work, Kherson State University, Ivano-Frankivsk, Ukraine

Abstract. *The article highlights the role of the internship of scientific and pedagogical staff in improving the quality of professional training of masters of socio-humanitarian profile. Social work is considered not only as a way of providing social services but primarily as a factor in the social development of the community. Such a feature was reflected in the educational program for the preparation of masters of social work at Kherson State University. The development of teaching skills, the updating of content and source bases of educational and methodical materials of educational components are considered as factors of improving the quality of higher education. Three main aspects of internship as a factor of teachers' professional development are highlighted: scientific, scientific-pedagogical, prognostic. The possibility of updating the content and methodical support of the educational components of the educational program "Social Work" of the second (master's) educational level of the specialty 231 "Social Work" are disclosed. The applied importance of modern research carried out by scientists of the Institute of Higher Education of the NAES of Ukraine is demonstrated. The prospects for the development of cooperation between educational and scientific institutions are outlined.*

Keywords: *improving the quality of higher education; internships; professional development of teachers; the content of professional training for masters; master; social work.*

Дата публікації: 3 березня 2023 р.